

ზოგადი უნარების ტესტი

2012

ინსტრუქცია

ტესტი შედგება ორი - გერბალური და მათემატიკური - ნაწილისგან.

თითოეული ნაწილი 40 დავალებას შეიცავს. ყოველ დავალებას ახლავს ოთხი ან ხუთი სავარაუდო პასუხი, რომელთაგან მხოლოდ ერთია სწორი.

ყურადღებით წაიკითხეთ დავალებათა ინსტრუქციები, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ თითოეული დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აირჩიეთ პასუხი.

არჩეული პასუხი აუცილებლად მონიშნეთ პასუხების ფურცელზე, რომელიც ახლავს ტესტს (შესაბამისი ინსტრუქცია იხილეთ პასუხების ფურცელზე). ტესტის ფურცლებზე მონიშნული პასუხები არ შემოწმდება. ზოგადი უნარების ტესტირების შედეგი დადგინდება მხოლოდ და მხოლოდ პასუხების ფურცლის საფუძველზე.

ტესტის თითოეულ ნაწილზე სამუშაოდ გეძლევათ 1 საათი და 30 წუთი.

დროის ამოწურვის შესახებ გაცნობებთ მეთვალყურე.

თუ გათვალისწინებულზე მეტი დროით შეყოვნდებით ტესტის ამა თუ იმ ნაწილზე, თქვენი ნაშრომი არ შემოწმდება.

თუ არ გაქვთ რომელიმე დავალების პასუხი, დროს ნუ დაკარგავთ და გადადით შემდეგ დავალებაზე.

ჩანაწერების ან ნახაზებისთვის გამოიყენეთ მხოლოდ და მხოლოდ ტესტის ფურცლებზე არსებული ცარიელი ადგილები.

გისურვებთ წარმატებას !

ვერბალური ნაწილი

ანალოგიები

ამ სახის დავალებებში მოცემულია მუქი შრიფტით გამოკვეთილი ორი სიტყვა (საწყისი წყვილი), რომელთა მნიშვნელობებს შორის არსებობს გარკვეული მიმართება. დაადგინეთ, რა სახისაა ეს მიმართება.

სავარაუდო პასუხთა ყოველ ვარიანტში მოცემულია, ასევე, მნიშვნელობით ურთიერთდაკავშირებული სიტყვების წყვილი. აირჩიეთ მათგან ის წყვილი, რომელშიც სიტყვათა მნიშვნელობებს შორის მიმართება საწყის წყვილში არსებული მიმართების ანალოგიურია. პასუხის არჩევისას გაითვალისწინეთ სიტყვათა თანმიმდევრობა წყვილებში.

1. მასკარადი : ნიღაბი

- (ა) კლავიატურა : მუსიკალური საკრავი
- (ბ) ცილინდრი : გეომეტრიული სხეული
- (გ) ჰოსპიტალი : სამხედრო ნაწილი
- (დ) კროსვორდი : სიტყვების განლაგება

2. ზღვა : მოზღვავება

- (ა) საზღვარი : განსაზღვრება
- (ბ) ცეცხლი : გაცეცხლება
- (გ) მთა : მომთაბარეობა
- (დ) მყინვარი : გამყინვარება

3. ნიჟარა : ბაკანი

- (ა) ციხე : კოშკი
- (ბ) სორო : ბუნაგი
- (გ) ქოხი : ფარდული
- (დ) ბედელი : წისქვილი

4. ქვეტექსტი : წვდომა

- (ა) ნიმუში : ილუსტრირება
- (ბ) სქოლიო : კომენტირება
- (გ) ამოცანა : ამოხსნა
- (დ) აზრი : განხილვა

5. დროშა : ჰიმნი

- (ა) მოლბერტი : პალიტრა
- (ბ) საათი : ციფერბლატი
- (გ) რგოლი : სამაჯური
- (დ) ლექსი : პოემა

6. გლობალური : ლოკალური

- (ა) პერმანენტული : სისტემატური
- (ბ) სტრუქტურული : დეტალური
- (გ) ეკოლოგიური : კოსმოსური
- (დ) სპონტანური : დაგეგმილი

წინადადებების შევსება

ამ სახის დავალებებში მოცემულია წინადადებები, რომლებშიც რამდენიმე სიტყვაა გამოტოვებული. გამოტოვებული სიტყვები წინადადებაში ხაზებით არის აღნიშნული. ერთი ხაზი ზოგჯერ ერთ სიტყვას გულისხმობს, ზოგჯერ კი – რამდენიმეს.

სავარაუდო პასუხთა ყოველ ვარიანტში მოცემულია სიტყვათა ჯგუფი, რომლის ნაწილები ერთმანეთისგან დახრილი ხაზებითაა (/) გამიჯნული. აირჩიეთ პასუხის ის ვარიანტი, რომლის თითოეული ნაწილის თანმიმდევრულად ჩასმა შესაბამის გამოტოვებულ ადგილებში აზრობრივად გამართულ წინადადებას მოგვცემს.

7. ----- ჩვენს შეცდომებს ----- და მათ საფუძველზე გამოცდილებას ----- ,
ყოველი მორიგი შეცდომა ----- .

- (ა) რადგან / არ ვითვალისწინებთ / არ ვიძენთ / ახალი გვგონია
- (ბ) რადგან / თითქმის ყოველთვის ვითვალისწინებთ / ვიძენთ / ახალი გვგონია
- (გ) მიუხედავად იმისა, რომ / თითქმის ყოველთვის ვითვალისწინებთ / ვიძენთ / ადვილად შეიძლება ავიცილოთ თავიდან
- (დ) მიუხედავად იმისა, რომ / არ ვითვალისწინებთ / არ ვიძენთ / შეუძლებელია ავიცილოთ თავიდან

8. ყველა ხალხის ფოლკლორი საესეა ზოგადი გამონათქვამებით ცხოვრებაზე. ეს გამონათქვამები ----- , ისინი უდავო ჭეშმარიტებებადაა აღიარებული, ----- მათ ნამდვილ შინაარსს აღამიანი ----- , როცა ----- მათ რეალობად აქცევს.

- (ა) ყველას როდი ახსოვს / ამიტომ / პირველად მხოლოდ მაშინ იხსენებს /
ყოველდღიურობა
- (ბ) ყველას ახსოვს / ამიტომ / მხოლოდ მაშინ იხსენებს / მტკივნეული გამოცდილება
- (გ) ყველამ როდი იცის / მაგრამ / მხოლოდ მაშინ აცნობიერებს / ყოველდღიურობა
- (დ) ყველამ იცის / მაგრამ / პირველად მხოლოდ მაშინ აცნობიერებს / მტკივნეული გამოცდილება

9. კინო არ არის საუკეთესო მედიუმი ამბების თხრობისთვის – ის მეტისმეტად ----- ადგილს უტოვებს წარმოსახვას და ----- ზღუდავს მას, წარმართავს რეჟისორის მიერ განსაზღვრული მიმართულებით. როცა ----- , რომ პერსონაჟი ოთახში შემოვიდა, ----- სცენარი შეიძლება წარმოიდგინოთ. ხოლო როცა ----- , რომ ის ოთახში შემოვიდა, ----- .

- (ა) დიდ / მინიმალურად / ეკრანზე ხედავთ / მხოლოდ ერთი / კითხულობთ / თავად აკეთებთ არჩევანს უამრავ შესაძლო სცენარს შორის
- (ბ) დიდ / მინიმალურად / კითხულობთ / ათასგვარი / ეკრანზე ხედავთ / თავად აკეთებთ არჩევანს უამრავ შესაძლო სცენარს შორის
- (გ) მცირე / მკაცრად / ეკრანზე ხედავთ / ათასგვარი / კითხულობთ / მხოლოდ ერთი სცენარით ხართ შეზღუდულნი
- (დ) მცირე / მკაცრად / კითხულობთ / ათასგვარი / ეკრანზე ხედავთ / მხოლოდ ერთი სცენარით ხართ შეზღუდულნი

10. მეცნიერული თეორიის ----- მკითხველებს ხშირად ----- ამბავი ჰგონიათ. თავად მეცნიერებმა კი იციან, რომ მეცნიერება ----- . მეცნიერს შეიძლება გული დაწყდეს, თუ მისთვის საინტერესო ჰიპოთეზა მცდარი აღმოჩნდება, იმედი გაუცრუვდეს, თუ მისი სამუშაო თეორიის არაადეკვატურობა დამტკიცდება. მაგრამ ჰიპოთეზის უარყოფა ----- ამ იმედგაცრუებას თუ გულისტკივილს.

- (ა) მარცხი / არცთუ სამწუხარო / წინ წარმატებული თეორიებით მიიწევს / მას ისეთ გაკვეთილს ასწავლის, რომლის ღირებულებაც ვერასოდეს გადაწონის
- (ბ) წარმატება / არც ისე სასიხარულო / წინ წარმატებული თეორიებით მიიწევს / ისეთი უმნიშვნელო დანაკარგია მეცნიერებისთვის, რომ ვერც კი შევადარებთ
- (გ) მარცხი / სამწუხარო / მხოლოდ საკუთარ შეცდომებზე სწავლით საზრდოობს / მას ისეთ გაკვეთილებს ასწავლის, რომელთა ღირებულებაც გადაწონის
- (დ) წარმატება / ძალიან სასიხარულო / მხოლოდ საკუთარ შეცდომებზე სწავლით საზრდოობს / იმხელა დანაკარგია მეცნიერებისთვის, რომ მნიშვნელობით ბევრად აღემატება

ლოგიკა

ამ სახის დავალებები განსხვავდება ერთმანეთისგან მონაცემებისა და გამოსატანი დასკვნების თვალსაზრისით. ამიტომ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ შეკითხვას, რომელიც ახლავს თითოეულ დავალებას, და მოცემული ვარიანტებიდან აირჩიეთ შესაბამისი პასუხი.

ზოგიერთ შეკითხვაზე პასუხის გაცემას გაგიაღვილებთ მონაცემების გამოსახვა ნახაზის ფორმით.

11. სასტუმროს მენეჯერმა თავის ასისტენტს სთხოვა, საწყობში დარჩენილი ჰიგიენური საშუალებების რაოდენობა შეემოწმებინა და, თუ მარაგი ორი კვირის სამყოფზე ნაკლები აღმოჩნდებოდა, სასწრაფოდ იზრუნა მის შევსებაზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ შემთხვევაში შეიძლება ითქვას, რომ ასისტენტმა არ შეასრულა მენეჯერის მითითება?

- (ა) ასისტენტმა შეამოწმა საწყობში დარჩენილი ჰიგიენური საშუალებების რაოდენობა და, რადგან არსებული მარაგი ორი კვირის სამყოფზე მეტი აღმოჩნდა, არ იზრუნა მის შევსებაზე
- (ბ) ასისტენტმა შეამოწმა საწყობში დარჩენილი ჰიგიენური საშუალებების რაოდენობა და, თუმცა, არსებული მარაგი ორი კვირის სამყოფზე ნაკლები აღმოჩნდა, არ იზრუნა მის შევსებაზე
- (გ) ასისტენტმა შეამოწმა საწყობში დარჩენილი ჰიგიენური საშუალებების რაოდენობა და, რადგან არსებული მარაგი ორი კვირის სამყოფზე ნაკლები აღმოჩნდა, მის შევსებაზე იზრუნა
- (დ) ასისტენტმა შეამოწმა საწყობში დარჩენილი ჰიგიენური საშუალებების რაოდენობა და, თუმცა, არსებული მარაგი ორი კვირის სამყოფზე მეტი აღმოჩნდა, მაინც იზრუნა მის შევსებაზე

12. სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, ბოლო 5 წლის განმავლობაში A ქვეყნიდან B ქვეყანაში მოსახლეობის მიგრაციის მაჩვენებლები განსაკუთრებით გაიზარდა. ექსპერტებმა ამის მიზეზად B ქვეყანაში სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება მიიჩნიეს.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი განმტკიცებს ექსპერტთა ვარაუდს?

- (ა) მიგრირებული მოსახლეობის უმეტესობა მიგრაციამდეც ცხოვრობდა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში B ქვეყანაში და ჰქონდა სოციალური კავშირების დამყარების საშუალება
- (ბ) მიგრირებული მოსახლეობის უმეტესობა B ქვეყნის ეთნიკური უმრავლესობის წარმომადგენელი იყო
- (გ) აღნიშნული დროის მონაკვეთში B ქვეყანაში უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა დასაქმების მარეგულირებელი კანონმდებლობა გაცილებით უფრო ლიბერალური გახდა
- (დ) ემიგრირებული მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი B ქვეყანაში განათლების მისაღებად წავიდა, რაც სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ დასაქმების ალბათობას ზრდიდა

13. წიგნების კარადაში სამი თაროა. მათგან ერთი ბოლომდეა შევსებული წიგნებით, ერთი სანახევროდ, ერთზე კი ორი წიგნი დევს. ამასთან, ერთ-ერთ თაროზე მხოლოდ ფრანგული წიგნები აწყვია, მეორეზე – მხოლოდ გერმანული, ხოლო მესამეზე – მხოლოდ ინგლისური.

- თარო, რომელზეც გერმანული წიგნები აწყვია, ნახევრადშევსებული თაროს ქვეშაა.
- კარადაში მხოლოდ ორი ინგლისური წიგნია.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია შეუძლებელი?

- (ა) ინგლისური წიგნები კარადის შუა თაროზე აწყვია
- (ბ) ფრანგული წიგნები კარადის ზედა თაროზე აწყვია
- (გ) გერმანული წიგნები კარადის შუა თაროზე აწყვია
- (დ) გერმანული წიგნები კარადის ქვედა თაროზე აწყვია

14. ანიმ საახალწლო კონცერტზე მოსაწვევი ბარათი მიიღო. მისთვის ბარათის გამოგზავნა მხოლოდ მისი ოთხი მეგობრიდან ერთ-ერთს შეეძლო. ანიმ ჰკითხა მეგობრებს: „ვინ გამომიგზავნა მოსაწვევი ბარათი?“

ნიკა: მოსაწვევი ბარათი ლუკამ გამოგიგზავნა.

ლუკა: არა, მე არ გამომიგზავნია.

გიორგი: არც მე.

თიკა: ბიჭებიდან მხოლოდ ერთი ამბობს სიმართლეს.

ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევებიდან რომელია აუცილებლად ჭეშმარიტი?

- (ა) ანის მეგობრებიდან მხოლოდ ერთმა თქვა სიმართლე
- (ბ) ანის მეგობრებიდან მხოლოდ ორმა თქვა სიმართლე
- (გ) ანის მეგობრებიდან მხოლოდ სამმა თქვა სიმართლე
- (დ) ანის ოთხივე მეგობარმა სიმართლე თქვა

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

როცა საუბრობენ ამა თუ იმ რეჟისორის კინემატოგრაფიულ სამყაროზე, ხშირად გულისხმობენ კინოხელოვნების გამომსახველობით საშუალებათა თავისებურ გამოყენებას, გარკვეული ტემპისა და რიტმის, შუქ-ჩრდილების შეხამებას და ა. შ. თუკი რეჟისორი ახერხებს ამის განხორციელებას გარკვეული თანმიმდევრულობითა და სტილით, და გასცდება უკვე გატკეპნილ გზებს, მას საკუთარი კინოსამყაროს შემქმნელად მიიჩნევენ, ამბობენ, რომ იგი ამდიდრებს კინემატოგრაფიულ ენას, ახალ ნიუანსებს სძენს მას.

ზოგჯერ ცდილობენ, კინოენა სასაუბრო ენის ანალოგიით შეისწავლონ. ამისათვის, უპირველეს ყოვლისა, უნდა განისაზღვროს სასაუბრო ენისათვის დამახასიათებელი ერთეულების ეკვივალენტები კინემატოგრაფში. „კინოსიტყვების“ ანუ მნიშვნელობის მქონე უმარტივესი ელემენტების ნიმუშები ფირზე აღბეჭდილი ობიექტებია (აღამიანები, ცხოველები, უსულო საგნები), „კინოფრაზისა“ – კინოსიტყვების ისეთი თანმიმდევრობა და მონაცვლეობა, რომლის მეშვეობითაც დასრულებული აზრი გამოიხატება. კინოფრაზების აზრიანი „აკინძვა“ მონტაჟის საშუალებით კინოკონტექსტს ქმნის. კინოკონტექსტების თავისებური მონაცვლეობა (ისევე მონტაჟის საშუალებით) კი არის კინოენაზე მოთხრობილი ამბავი, კინემატოგრაფიული ტექსტი – ფილმი.

კინემატოგრაფიული ენის ექსპრესიულობის მისაღწევად განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება კინომეტაფორას. მეტაფორა ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს გადატანას, ე. ი. ერთი საგნის თვისების მეორეზე გავრცელებას. ამგვარი გადატანა ემყარება ამ საგანთა რაიმე ნიშნით მსგავსებას ანდა მათ განსხვავებას, კონტრასტს. კინემატოგრაფიულ თხრობაში მეტაფორა ავტორის პოზიციას გამოკვეთს. შეიძლება ფილმის სათაურიც მეტაფორული იყოს, მაგალითად, „დაკარგული სამოთხე“, „წითელი უდაბნო“ და სხვ.

ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ კინომეტაფორა, ჩვეულებრივ, ორი კადრის, ორი გამოსახულების შეპირისპირების შედეგად იბადება. ორი გამოსახულებიდან, რომლებიც მეტაფორას ბადებს, პირველი, როგორც წესი, კინოამბის ელემენტია. მეორე კომპონენტიც შესაძლოა იყოს კინოთხრობის ელემენტი, რომელიც ხელს უწყობს მის განვითარებას, თუმცა, ზოგჯერ ის სრულიად არ უკავშირდება კონკრეტულ მოქმედებას. ამგვარი განსხვავებული გამოსახულების შემოტანით რეჟისორი აძლიერებს წინა გამოსახულების შთაბეჭდილებას, უფრო ემოციურს ხდის ორი გამოსახულების შეპირისპირებას. მაგალითად, ინგმარ ბერგმანის ფილმში „შემოდგომის სონატა“ ბუზი, რომელიც მინას ასკდება პერსონაჟების, ევალდისა და ევას, საუბრის ეპიზოდში, უშუალოდ არ უკავშირდება არც ევალდის პორტრეტს, რომელიც წინ უძღვის მას, და არც მომდევნო კადრს – ევას დაძაბული სახის გამომეტყველებას. მაგრამ რეჟისორი ამ ორ კადრს შორის ამონტაჟებს ბუზის მომაბეზრებელ ბზუილს, რაც მეტაფორულად გამოხატავს ევალდის უაზრო ცხოვრებისეულ ფუსფუსს, ბუზის ბზუილის მსგავსს, და თან მიგვანიშნებს მის უმწეობაზე.

როცა ფელინის „ამარკორდში“ მუსოლინის უზარმაზარი თავი თითქოს მიწიდან ამოიზრდება, დამსწრე საზოგადოების ყველა წევრი უნებურად წელში გასწორდება, ყველას ხელი მისასალმებლად გაიჭიმება, ყველას სუნთქვა შეეკვრება, საზოგადოება ერთგვაროვან, დაძაბულ, უაზრო მასად გადაიქცევა. ფელინი ერთი უსიტყვო მონტაჟური ფრაზით გამოხატავს ტოტალიტარული რეჟიმის ზეგავლენას აღამიანებზე, ცალკეული პიროვნების ჭანჭიკად ქცევის იდეას. მუსოლინის უზარმაზარი გამოსახულება, დამონტაჟებული გაშეშებულ მასასთან, და პარალელურად მოცემული კადრები, სადაც ნაცისტურ ფორმაში გამოწყობილი ჯარისკაცები ჭიანჭველებივით ირევიან ქუჩებში, იკითხება, როგორც ძალადობის შთამბეჭდავი მეტაფორა.

15. რეჟისორი საკუთარ კინოსამყაროს ქმნის, თუ ის:

- (ა) კარგად იცნობს და იყენებს კინემატოგრაფიის ტრადიციულ მეთოდებს, დროთა განმავლობაში შემუშავებულ მხატვრულ ხერხებს
- (ბ) სხვებისგან განსხვავებულად იყენებს კინოხელოვნების ტექნიკურ საშუალებებს, მონტაჟის ხერხებს
- (გ) ჩამოაყალიბებს კინოხელოვნების გამომსახველობით საშუალებათა ორიგინალურ, მწყობრ სისტემას
- (დ) ეპოქისთვის დამახასიათებელი სტილის დაცვით ქმნის გამომსახველობით საშუალებათა სისტემას

16. კინემატოგრაფიული ტექსტის შექმნა ნიშნავს:

- (ა) კინოფრაზების თავმოყრას ერთიან კინოკონტექსტში
- (ბ) მონტაჟის მეშვეობით კინოსიტყვების ურთიერთდაკავშირებას
- (გ) სასაუბრო ენისათვის დამახასიათებელი ერთეულების ეკვივალენტების განსაზღვრას კინემატოგრაფში
- (დ) კინოფრაზების ისეთი თანმიმდევრობით აკინძვას, რომ კინოენაზე მოთხრობილი ამბავი მივიღოთ

17. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ არის კინომეტაფორის დანიშნულება?

- (ა) გამოკვეთოს ფილმისა თუ ეპიზოდის მთავარი აზრი
- (ბ) გააძლიეროს ფილმის ემოციური ზემოქმედება
- (გ) წარმოაჩინოს რეჟისორის თვალთახედვა
- (დ) დაუპირისპიროს ერთმანეთს ორი გამოსახულება

18. რა მიზნით არის განხილული ტექსტში ეპიზოდი ბერგმანის ფილმიდან „შემოდგომის სონატა“?

- (ა) კინომეტაფორის ერთ-ერთი სახის საილუსტრაციოდ
- (ბ) კონტრასტული კადრების დაკავშირების ხერხის საილუსტრაციოდ
- (გ) ფილმის პერსონაჟების ცხოვრების წესის საილუსტრაციოდ
- (დ) რეჟისორის მხატვრული აზროვნების სპეციფიკის საილუსტრაციოდ

19. რა განსხვავებაა სტრუქტურის, აგებულების თვალსაზრისით ბერგმანისა და ფელინის მეტაფორებს შორის, რომლებიც ტექსტშია განხილული?

- (ა) ბერგმანის მეტაფორის ერთი კომპონენტი კინოთხრობის ელემენტია, მეორე კი არ უკავშირდება ფილმში კონკრეტულ ქმედებას; ფელინის მეტაფორაში კი ტოტალიტარიზმის იდეასთან დაკავშირებული ორივე კომპონენტი კინოთხრობის ელემენტია
- (ბ) ბერგმანის მეტაფორაში ბუზის კადრს წინ უძღვის პერსონაჟის პორტრეტი და მოსდევს, ასევე, პერსონაჟის სახის გამომეტყველება; ფელინის მეტაფორა კი უფრო ერთგვაროვანია: ორივე კადრში ჯარისკაცების მასა ჩანს
- (გ) ბერგმანის მეტაფორა ორი კადრისგან შედგება: ვვალდისა და ვვას პორტრეტები და ბუზი მინაზე; ფელინის მეტაფორაში კი ორ კადრს (მუსოლინის ფიგურასა და გაშვებულ მასას) უკავშირდება მესამე – პარალელური კადრი ნაცისტი ჯარისკაცებისა
- (დ) ბერგმანის მეტაფორის ორივე კომპონენტი კინოთხრობის ელემენტია; ფელინის მეტაფორაში კი ერთი კომპონენტი კინოამბის ელემენტია, მეორე კი – უშუალოდ არ უკავშირდება აღნიშნულ ეპიზოდში წარმოდგენილ ქმედებას

20. გაეცანით რამდენიმე ცნობას ფილმების შესახებ:

- I – ფედერიკო ფელინის „გზა“: ფილმის პერსონაჟები იტალიის პროვინციებში დახეტიალებენ ლუკმაპურის საშოვნელად. ამავე დროს, ეს დამქანცველი ხეტიალი არის ძიება დაკარგული გზისა ღმერთისკენ.
- II – მიქელანჯელო ანტონიონის „წითელი უდაბნო“: ფილმის პერსონაჟების ცხოვრება მწირია, ქაოსური და უსიცოცხლო, როგორც უდაბნო.
- III – ოთარ იოსელიანის „პასტორალი“: სიტყვა „პასტორალი“ სოფლურ იდილიას ნიშნავს. ფილმის გმირებს კი ნამდვილი ღირებულებებითი ორიენტირები დაუკარგავთ და სულიერ „ვაკუუმში“ აღმოჩენილან.
- IV – ინგმარ ბერგმანის „შემოდგომის სონატა“: შემოდგომის მოახლოება კარჩაკეტილობის, სიკვდილის მაუწყებელია. ფილმის რეჟისორმა ხაზი გაუსვა გმირთა შორის ურთიერთობის „სიცივეს“. ფილმი სონატის ფორმით ვითარდება როგორც კომპოზიციურად, ისე – აზრობრივად.

ჩამოთვლილთაგან რომელი ფილმის სათაურია მეტაფორული, კონტრასტის ნიშნით?

- (ა) „გზა“
- (ბ) „წითელი უდაბნო“
- (გ) „პასტორალი“
- (დ) „შემოდგომის სონატა“

ანალოგიები

ამ სახის დავალებებში მოცემულია მუქი შრიფტით გამოკვეთილი ორი სიტყვა (საწყისი წყვილი), რომელთა მნიშვნელობებს შორის არსებობს გარკვეული მიმართება. მათ გასწვრივ მოცემულია სიტყვა, რომელსაც სავარაუდოდ პასუხებიდან უნდა შეუსაბამოთ ერთ-ერთი ვარიანტი, ისე, რომ სიტყვათა მნიშვნელობებს შორის მიმართება საწყის წყვილში არსებული მიმართების ანალოგიური იყოს.

21. რეზერვუარი : მარაგის შენახვა

რეკლამა :

- (ა) ინვესტირება
- (ბ) პრეზენტაცია
- (გ) პოპულარიზაცია
- (დ) კონკურენცია

22. ობობას ქსელი : ინტრიგა

სირაქლემას პოზიცია :

- (ა) რეალობის აღქმა
- (ბ) რეალობის იმიტირება
- (გ) რეალობის შეცვლა
- (დ) რეალობისგან გაქცევა

23. ხიზანი : სახლი

გლადიატორი :

- (ა) თავისუფლება
- (ბ) ბრძოლის მანერა
- (გ) საბრძოლო ხელოვნება
- (დ) ასპარეზი

24. დანართი : ფინალი

წინასიტყვაობა :

- (ა) ეპილოგი
- (ბ) რეზიუმე
- (გ) პროლოგი
- (დ) პრეისტორია

25. წყალი : მდინარე

ჰაერი :

- (ა) ვაკუუმი
- (ბ) ატმოსფერო
- (გ) ქარი
- (დ) ჟანგბადი

26. პატარა : ბურთულა

კლაკნილი :

- (ა) გვირაბი
- (ბ) სერპანტინი
- (გ) ესტაკადა
- (დ) ბილიკი

წინადადებების შევსება

ამ სახის დავალებებში მოცემულია წინადადებები, რომლებშიც რამდენიმე სიტყვაა გამოტოვებული. გამოტოვებული სიტყვები წინადადებაში ხაზებით არის აღნიშნული. ერთი ხაზი ზოგჯერ ერთ სიტყვას გულისხმობს, ზოგჯერ კი – რამდენიმეს.

სავარაუდო პასუხთა ყოველ ვარიანტში მოცემულია სიტყვათა ჯგუფი, რომლის ნაწილები ერთმანეთისგან დახრილი ხაზებითაა (/) გამიჯნული. აირჩიეთ პასუხის ის ვარიანტი, რომლის თითოეული ნაწილის თანმიმდევრულად ჩასმა შესაბამის გამოტოვებულ ადგილებში აზრობრივად გამართულ წინადადებას მოგვცემს.

27. ადამიანები სოციალურ ჯგუფს ----- ერთი და იმავე ამოცანების გადასაჭრელად მუშაობენ. ----- , მანქანის მუშაობისას მისი ნაწილების „ურთიერთთანამშრომლობა“ ----- ისინი საზოგადოებას არ ქმნიან. თუმცა, ამ ნაწილებს რომ სამუშაოს შესახებ ინფორმაცია ჰქონდეთ და დაინტერესებულები იყვნენ მისი შესრულებით ისე, რომ თავიანთ საქმიანობას ამ საერთო მიზნის შესაბამისად წარმართავდნენ, მაშინ ეს უკვე ----- .

- (ა) მხოლოდ იმიტომ როდი ქმნიან, რომ / მართლაც / მაქსიმალურია, მაგრამ / ნამდვილი საზოგადოება იქნებოდა
- (ბ) ქმნიან მხოლოდ იმიტომ, რომ / ანალოგიურად / მინიმალურია და ამიტომ / ნამდვილი საზოგადოება იქნებოდა
- (გ) ქმნიან მხოლოდ მაშინ, როცა / ამის საპირისპიროდ / მაქსიმალურია და, მაინც, / საზოგადოება აღარ იქნებოდა
- (დ) მხოლოდ იმიტომ როდი ქმნიან, რომ / მაგალითად / მინიმალურია, და / საზოგადოება აღარ იქნებოდა

28. ძველი ფოტოსურათები ----- , რომ მათზე ჩვენ ვართ გამოსახულნი. ----- ადამიანი, რომელსაც ვუყურებთ, ----- არსებობს, და მას რომ ჩვენი დანახვა შეძლებოდა, ჩვენში საკუთარ თავს ----- ამოიცნობდა.

- (ა) ჩვენთვის ძალიან ძვირფასია, ვუფროთხილდებით მათ, რადგან გვგონია / გვავიწყდება, რომ / ისევ / იოლად
- (ბ) ძალიან მატყუარაა: ისინი გვიქმნის ილუზიას / ეს კი ტყუილია – / აღარ / ნამდვილად ვერ
- (გ) ყოველი ჩვენგანისთვის ამაღელვებელია იმიტომ / ეს სიმართლეა – / ისევ / ნამდვილად ვერ
- (დ) ჩვენ სევდას გვგვრის, სწორედ იმიტომ / სიმართლე ისაა, რომ / აღარ / იოლად

29. ადამიანებს არ უყვართ ფიქრი. მეტიც, ისინი მით უფრო გაურბიან ფიქრს, რაც უფრო მძიმე პრობლემის წინაშე აღმოჩნდებიან. თუმცა, ინტუიცია მათ კარნახობს, ----- , და ამიტომ ----- . ამის გამოა, რომ ისინი მხსნელად მიიჩნევენ და გაჰყვებიან მას, ვინც ----- , ვინც ----- სისუსტე და დანაშაულია.

- (ა) რა გზით უნდა წავიდნენ / მაინც უმკლავდებიან პრობლემებს / მათ დაფიქრებას შეაჩვენეს / უმაღლეს ინტელექტუალურ სათნოებად გამოაცხადებს ინტუიციის იმედზე ყოფნას, რაც ერთი შეხედვით
- (ბ) რა გზით უნდა წავიდნენ / მაინც უმკლავდებიან პრობლემებს / ინტუიციის გაძლიერების გზას აღმოაჩენს / მათ დაარწმუნებს, რომ აზროვნებაზე უარის თქმა და ინტუიციის იმედზე ყოფნა
- (გ) რომ დაფიქრება მართებთ / სინდისი ქენჯნით / მათთვის თავის გამართლებას მოიგონებს / სათნოებად – თან უმაღლეს ინტელექტუალურ სათნოებად – გამოაცხადებს იმას, რაც მათი
- (დ) რომ დაფიქრება მართებთ / სინდისი ქენჯნით / ამ ინტუიციის დათრგუნვის ხერხს მოიგონებს / დაარწმუნებს მათ, რომ აზროვნებასა და ფიქრზე უარის თქმა ამქვეყნად ყველაზე დიდი

30. მოსწავლეთა მოთხოვნებიდან და შესაძლებლობების ----- მოსაზრებას, ----- საგნები და სწავლების მეთოდები, რომლებიც თავისი არსით და დანიშნულებით ----- გონებრივი განვითარებისთვის.

- (ა) გაუთვალისწინებლობა წარმოშობს / თითქოს არსებობს / ყოველთვის კარგია
- (ბ) გაუთვალისწინება აძლიერებს / რომ არ არსებობს / ოდესმე სასარგებლო იქნება
- (გ) გაუთვალისწინებლობა განგვიმტკიცებს / რომ არ არსებობს / ყოველთვის მავნეა
- (დ) გაუთვალისწინება უკუაგდებს / თითქოს არსებობს / ოდესმე უსარგებლო აღმოჩნდება

ლოგია

ამ სახის დავალებები განსხვავდება ერთმანეთისგან მონაცემებისა და გამოსატანი დასკვნების თვალსაზრისით. ამიტომ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ შეკითხვას, რომელიც ახლავს თითოეულ დავალებას, და მოცემული ვარიანტებიდან აირჩიეთ შესაბამისი პასუხი.

ზოგიერთ შეკითხვაზე პასუხის გაცემას გაგიაღვილებთ მონაცემების გამოსახვა ნახაზის ფორმით.

31. ნიკომ სტიპენდია აიღო და ტანისამოსის შეძენა გადაწყვიტა. მალაზიების დათვლიერების შემდეგ მან დაასკვნა:

- თუ შევიძენ ქურთუკს, მაშინ შევიძენ შარვალსაც, მაგრამ ვერ შევიძენ ქამარს.
- თუ შევიძენ შარვალს, მაშინ ქამარი და კედებიც უნდა შევიძინო.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია შეუძლებელი, თუ დავუშვებთ, რომ ნიკო სწორად მსჯელობს?

- (ა) ნიკომ შეიძინა შარვალი
- (ბ) ნიკომ შეიძინა კედები
- (გ) ნიკომ შეიძინა ქურთუკი
- (დ) ნიკომ შეიძინა ქამარი

32. შოტლანდიის ჩრდილოეთში, ოკეანის სანაპიროსთან აღმოჩენილი ერთ-ერთი უძველესი საცხოვრებელი კომპლექსი, სკარა ბრეი, დასახლებული იყო ძვ. წ. 3180-2500 წლებში, შემდეგ კი დაცარიელდა, ნიადაგისა და ქვიშის შრეებით დაიფარა. არქეოლოგთა ერთი ჯგუფი ვარაუდობს, რომ სკარა ბრეის მოსახლეებმა გამანადგურებელი შტორმით წალეკვის შიშით ერთბაშად და ნაჩქარევად მიატოვეს თავიანთი საცხოვრებლები.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი ვითარება აყენებს ეჭვქვეშ არქეოლოგთა ვარაუდს?

- (ა) ცნობილია, რომ დაახლოებით ძვ. წ. 2500 წლიდან დედამიწაზე კლიმატი მკვეთრად შეიცვალა, აცივდა და გახშირდა ბუნებრივი კატაკლიზმები, რამაც გამოიწვია ჩრდილოეთის მხარეებიდან ადამიანთა მასობრივი მიგრაცია სამხრეთისაკენ
- (ბ) არქეოლოგებმა სკარა ბრეის სახლებში აღმოაჩინეს ბევრი ძვირფასი ნივთი – ცხოველის კბილებისა და ძვლებისგან დამზადებული ყელსაბამები, ლომვეშაპის ეშვისგან დამზადებული მოსართავები და აუთვისებელი საკვების კვალიც კი
- (გ) სკარა ბრეის სანაპირო ზოლი ძირითადად კლდოვანია, რის გამოც მას, ოკეანის ბევრი სხვა სანაპიროსგან განსხვავებით, ათასწლეულების განმავლობაში მნიშვნელოვანი ეროზია არ განუცდია
- (დ) ძვ. წ. მესამე ათასწლეულის განმავლობაში ევროპის უკიდურეს ჩრდილოეთში ბევრი პრეისტორიული დასახლება დაცარიელდა, რადგან შემცირდა ოკეანის ბიორესურსები, რომლებზეც მათი მოსახლეობა იყო დამოკიდებული

33. მოცემულია სამი წინადადება:

- I. ადამიანი, რომელიც ბევრს არ კითხულობს, ვერ იქნება განათლებული.
- II. ზოგიერთი ადამიანი ბევრს კითხულობს.
- III. არსებობენ განათლებული ადამიანები.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დებულება აღწერს სწორად ამ წინადადებებს შორის მიმართებას?

- (ა) I და II წინადადებებიდან გამომდინარეობს III
- (ბ) I და III წინადადებებიდან გამომდინარეობს II
- (გ) II და III წინადადებებიდან გამომდინარეობს I
- (დ) არც ერთი მათგანი არ გამომდინარეობს დანარჩენი ორიდან

34. მოცემულია:

- ზოგიერთ მარადმწვანე მცენარეს ხასხასა მწვანე ფოთლები აქვს.
- არც ერთ წიწვოვან მცენარეს არ აქვს ხასხასა მწვანე ფოთლები.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დებულება უნდა ავიღოთ მესამე წანამძღვრად, რათა დავასკვნათ, რომ ზოგიერთი ტროპიკული მცენარე წიწვოვანი არ არის?

- (ა) ზოგიერთ ტროპიკულ მცენარეს არ აქვს ხასხასა მწვანე ფოთლები
- (ბ) არც ერთ ტროპიკულ მცენარეს არ აქვს ხასხასა მწვანე ფოთლები
- (გ) არც ერთი მარადმწვანე მცენარე არ არის ტროპიკული
- (დ) ყველა მარადმწვანე მცენარე ტროპიკულია

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ინგლისელმა ნატურალისტმა ჩარლზ დარვინმა სამეცნიერო სამყაროს გააცნო ევოლუციის იდეა. 1831 წელს მან ხომალდ „ბიგლით“ დედამიწის ირგვლივ იმოგზაურა. მოგზაურობისას დარვინმა ყურადღება მიაქცია ცხოველთა გეოგრაფიული განაწილების თავისებურებებს. სამხრეთ ამერიკის ფაუნაში წარმოდგენილი იყო ისეთი ფორმები, რომლებიც არ იყო ჩრდილოეთ ამერიკაში. დარვინის აზრით, მრავალი საუკუნის წინ ამ ორი კონტინენტის ფაუნა მსგავსი იყო და მათ შორის განსხვავება მოგვიანებით გეოგრაფიულმა ცვლილებებმა განაპირობა.

დარვინმა განსაკუთრებით საინტერესო მასალა მოიპოვა გალაპაგოსის არქიპელაგზე, რომელიც დაახლოებით 950 კილომეტრითაა დაშორებული სამხრეთ ამერიკის სანაპიროსგან. ეს ვულკანური წარმოშობის კუნძულები უფრო გვიან გაჩნდა, ვიდრე – ამერიკის კონტინენტი. დარვინმა კუნძულებზე შეისწავლა ცხოველთა (მთიულას, კუს და ა. შ.) ენდემური ფორმები და აღმოაჩინა, რომ არქიპელაგისა და სამხრეთ ამერიკის ფაუნას შორის არის როგორც მსგავსება, ისე განსხვავებაც. მთიულაზე დაკვირვებისას მან დაადგინა, რომ არქიპელაგის 14 კუნძულიდან თითოეულზე ბინადრობს ამ ფრინველის განსხვავებული სახეობა. ძნელი დასაჯერებელი იყო, რომ თოთხმეტივე სახეობა „მხოლოდ ამ კუნძულებისთვის შეიქმნა“.

დარვინის ვარაუდით, მთიულას კონტინენტურმა სახეობამ დიდი ხნის წინ დაიწყო კუნძულების კოლონიზაცია. კონტინენტზე ის სხვა სახეობის ფრინველთა მხრიდან კონკურენციას განიცდიდა, გალაპაგოსის კუნძულებზე კი მას აუთვისებელი საარსებო ნიშები დახვდა. მთიულას შემდგომი თაობები თანდათან დაიყო ერთმანეთთან ახლოს მდგომ სახეობებად. ზოგიერთი სახეობის საკვებად იქცა მწერები, ზოგიერთისა კი – სხვადასხვა მცენარის ნაყოფი. შესაბამისად, ყოველ სახეობას განუვითარდა ნისკარტის განსხვავებული ფორმა, სხეულის თავისებური ზომა.

რამ გამოიწვია ამგვარი ევოლუციური ცვლილებები? რამ გადააქცია მცენარეჭამია მთიულა მწერიჭამიად? დარვინი ვერ გაიზიარებდა ლამარკის ვარაუდს, რომლის თანახმად ჩიტებმა „გასინჯეს“ მწერები, მოეწონათ და მიღებული გამოცდილება გადასცეს თავიანთ შთამომავლობას. დარვინმა ამ კითხვებზე პასუხის გაცემა შეძლო მას შემდეგ, რაც გაეცნო ინგლისელი ეკონომისტის თომას მალთუსის შრომებს. მალთუსი ამტკიცებდა, რომ ქვეყნის მოსახლეობის ზრდა ყოველთვის წინ უსწრებს საკვების წარმოებას, ამიტომ მოსახლეობის რიცხოვნობა თვითრეგულირდება ან ავადმყოფობებით, ან ომებით. დარვინმა ივარაუდა, რომ იმავე პრინციპების გამოყენება სიცოცხლის სხვა ფორმების მიმართაცაა შესაძლებელი. მაგალითად, მთიულათა პირველი ნაკადი უკონტროლოდ მრავლდებოდა და მალე მათი რიცხვი ისე გაიზარდა, რომ მცენარეთა თესლის რაოდენობა აღარ აღმოჩნდა მათთვის საკმარისი. ამის შედეგად ზოგიერთმა მთიულამ სხვა მცენარეთა ნაყოფით ან მწერებით დაიწყო კვება. ის, რომელიც ვერ „შეეგუა“ ახალ საკვებს, განწირული იყო შიმშილისთვის თუ გადასაშენებლად.

ამგვარად, გარემო პირობების ბრმა ზეწოლა ახალ სახეობათა ჩამოყალიბების განმაპირობებელ ფაქტორად იქცა, ყოველი სახეობა განსხვავდებოდა მეორისაგან და საერთო წინაპრისგან. ეს ბუნებრივი გადარჩევა იყო. ცნობილია, რომ ადამიანს ოდითგანვე გამოჰყავდა მისთვის სასურველ ნიშან-თვისებათა მქონე ცხოველების ჯიშები. როგორც ირკვევა, დროდადრო ადამიანს ბუნებაც „ენაცვლება“ და „თავისი მიზნებით გამოჰყავს“ ახალი ჯიშები, ანუ სახეობებს აგუებს ცვალებად გარემო პირობებს.

35. რა ფუნქცია აქვს ტექსტის პირველ წინადადებას?

- (ა) ეხმარება მკითხველს, გაერკვეს იმ მრავალფეროვანი მასალის არსში, რომელიც მოპოვებულია ცხოველთა სამყაროზე დაკვირვებით
- (ბ) თავიდანვე მიანიშნებს იმ მთავარ თემაზე, რომლის ირგვლივ აიგება მთელი შემდგომი მსჯელობა
- (გ) განაწყოებს მკითხველს იმ პოზიციის გასაზიარებლად, რომელსაც ემხრობა ავტორი განხილულ საკითხთან დაკავშირებით
- (დ) ასრულებს ერთგვარი ფორმალური შესავლის როლს, რომლითაც იწყება ამგვარი ტიპის ნებისმიერი ტექსტი

36. დარვინის ვარაუდით, რა ურთიერთკავშირი არსებობდა გეოგრაფიულ ცვლილებებსა და ცხოველთა გეოგრაფიული განაწილების თავისებურებებს შორის ჩრდილოეთ და სამხრეთ ამერიკის ფაუნის, ასევე გალაპაგოსისა და სამხრეთ ამერიკის ფაუნის შემთხვევებში?

- (ა) ამერიკის ორი კონტინენტის ფაუნა ერთმანეთს დაშორდა და, შესაბამისად, გაჩნდა ცხოველთა განსხვავებული სახეობები, ხოლო გალაპაგოსზე მოხდა სამხრეთ ამერიკის ბინადარ ცხოველთა ზოგიერთი სახეობის მიგრირება
- (ბ) ამერიკის ორი კონტინენტის ცხოველთა სამყაროს შორის გაჩნდა როგორც განსხვავება, ისე მსგავსება, მაშინ, როცა გალაპაგოსის კუნძულებსა და სამხრეთ ამერიკაში გავრცელდა ფრინველთა მხოლოდ ერთი სახეობა
- (გ) სამხრეთ და ჩრდილოეთ ამერიკაში გავრცელდა ცხოველთა განსხვავებული სახეობები, მსგავსად ამისა, სამხრეთ ამერიკისა და გალაპაგოსის ცხოველთა სამყარო სრულიად განსხვავებულმა სახეობებმა ჩაანაცვლა
- (დ) სამხრეთ და ჩრდილოეთ ამერიკის ფაუნა ერთმანეთს დაშორდა, რადგან მათი ბინადარნი მიგრირებდნენ ერთი კონტინენტიდან მეორეზე, ხოლო გალაპაგოსზე დამკვიდრდნენ სამხრეთ ამერიკის ცხოველთა ენდემური სახეობები

37. რა გავლენა მოახდინა თომას მალთუსის ნაშრომებმა დარვინის შეხედულებათა ჩამოყალიბებაზე?

- (ა) დარვინმა გააცნობიერა, თუ როგორ შეიძლება თვითრეგულირების ეკონომიკური პრინციპების გამოყენება ცხოველთა უკონტროლოდ ზრდის ასახსნელად
- (ბ) ადამიანთა რიცხოვნობის თვითრეგულირების პრინციპის გათვალისწინებით დარვინმა შეძლო, აეხსნა სახეობათა მრავალფეროვნების განმაპირობებელი მექანიზმები
- (გ) დარვინმა ყურადღება გაამახვილა ახალი ჩვეულებების შექმნის როლზე, რითაც საბოლოოდ გაემიჯნა ლამარკის ჰიპოთეზას გამოცდილების გადაცემის შესახებ
- (დ) დარვინმა ევოლუციურ ცვლილებათა მიზეზები დაუკავშირა გამოცდილების მემკვიდრეობით გადაცემის მექანიზმს, რომელიც საფუძვლად უდევს ბუნებრივ გადარჩევას

38. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ წარმოადგენს ბუნებრივი გადარჩევის შედეგს?

- (ა) ყოველ სახეობას განუვითარდა ნისკარტის განსხვავებული ფორმა, სხეულის თავისებური ზომა
- (ბ) მთიულას შემდგომი თაობები თანდათან დაიყო ერთმანეთთან ახლოს მდგომ სახეობებად
- (გ) ყოველი სახეობა განსხვავდებოდა მეორისაგან და საერთო წინაპრისგან
- (დ) მთიულათა რიცხვი ისე გაიზარდა, რომ მცენარეთა თესლის რაოდენობა აღარ აღმოჩნდა მათთვის საკმარისი

39. ტექსტის ბოლო წინადადება მიგვანიშნებს:

- (ა) გარკვეულ ანალოგიაზე ბუნებრივი და ხელოვნური გადარჩევის პროცესებს შორის
- (ბ) ბუნებრივი და ხელოვნური გადარჩევის პროცესის განმასხვავებელ ნიშნებზე
- (გ) ევოლუციის პროცესში ხელოვნური გადარჩევის უპირატესობაზე ბუნებრივთან შედარებით
- (დ) გარემო პირობების ბრმა ზეწოლის საპირისპიროდ მოქმედი ხელოვნური გადარჩევის მიზნებზე

40. ქვემოთ მოცემულია ორი ცნობა:

1. დარკინმა შეისწავლა მტრედების გარეგნულ ნიშნებზე ხელოვნური შერჩევის გავლენა, რის საფუძველზეც დარწმუნდა, რომ ამა თუ იმ თავისებურების მიზნობრივი განმტკიცებით შესაძლებელია მტრედების სელექცია ისე, რომ მათ სასურველი ნიშან-თვისებები ჰქონდეთ.

2. ინგლისელმა ნატურალისტმა ალფრედ უოლესმა აღმოაჩინა, რომ ავსტრალიური ძუძუმწოვრების სახეობები უფრო პრიმიტიული იყო, ვიდრე – აზიური. უოლესმა ივარაუდა, რომ ავსტრალიის კონტინენტი მოწყდა და დასცილდა მატერიკს მანამ, სანამ აზიურმა სახეობებმა ევოლუცია განიცადეს.

ტექსტის რომელ აბზაცებს ეხმიანება ეს ცნობები?

- (ა) ორივე ცნობა – I, II და V აბზაცებს
- (ბ) პირველი ცნობა – V აბზაცს, ხოლო მეორე – I, II და III აბზაცებს
- (გ) პირველი ცნობა – II, IV და V აბზაცებს, ხოლო მეორე – I აბზაცს
- (დ) ორივე ცნობა II, IV და V აბზაცებს

შავი სამუშაოსთვის